

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

26.01.2021

п.г.т.Алексеевское

№ 12

**2021 елда Туган телләр һәм
халык бердәмлеге елын үткәрү
эшен оештыру турында**

Татарстан Республикасы Президентының «2021 елны Татарстан Республикасында Туган телләр һәм халык бердәмлеге елы дип игълан итү турында» 2020 елның 5 октябрдәге ПУ-653 номерлы Указын, «2021 елда Татарстан Республикасында Туган телләр һәм халык бердәмлеге елын әзерләү һәм уздыру буенча Республика оештыру комитеты төзү турында» Татарстан Республикасы Президентының 2020 елның 15 декабрдәге ПУ-841 номерлы Указын үтәү йөзеннән

каrar бирәм:

1. 2021 елда Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында Туган телләр һәм халык бердәмлеге елын әзерләү һәм уздыру буенча оештыру комитеты төзүгә (алга таба - оештыру комитеты).

2. Түбәндәгеләрне расларга:

- оештыру комитеты турында нигезләмә (1 нче кушымта).

- оештыру комитеты составы (2 нче кушымта).

- Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында Туган телләр һәм халык бердәмлеге елын 2021 елда уздыру буенча төп чараларның муниципаль планы (3 нче кушымта).

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары А.В. Симашевага йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

О.А.Гайнуллин

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2021 елның 26 гыйнварындагы
12 номерлы карарына
1 нче кушымта

**2021 елда Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында
Туган телләр һәм халык бердәмлеге елын әзерләү һәм уздыру буенча
оештыру комитеты турында
Нигезләмә**

1. 2021 елда Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында Туган телләр һәм халык бердәмлеге елын әзерләү һәм уздыру буенча оештыру комитеты Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты карары белән төзелгән.

2. Оештыру комитетының төп бурычлары түбәндәгеләр:

- Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында Туган телләр һәм халык бердәмлеге елын 2021 елда уздыру буенча төп чараларның муниципаль план чараларын әзерләүгә һәм уздыруга бәйле тәкъдимнәрне карау һәм гомумиләштерү;

- Планның төп чараларын гамәлгә ашыруны оештыру һәм тикшереп тору.

3. Үз бурычларын үтәү өчен оештыру комитеты түбәндәгеләргә хокуклы:

- төп чараларны гамәлгә ашыру турындагы проектларны һәм тәкъдимнәрне карарга, Планның төп чараларын финанслауның бюджеттан тыш чыганакларын жәлеп итүгә ярдәм итәргә;

- үз утырышларында Планның төп чараларын гамәлгә ашыруга кагылышлы мәсьәләләр буенча оешмалар, учреждениеләр житәкчеләрен тыңларга;

- чараларда катнашучыларны һәм жаваплы затларны билгеләргә.

4. Оештыру комитеты утырышлары кирәк саен үткәрелә, ләкин кварталга кимендә бер тапкыр уздырыла. Утырышларны комитет рәисе яки аның урынбасары үткәрә. Оештыру комитеты утырышларының көн тәртибен, аны үткәрү урынын һәм тәртибен оештыру комитеты рәисе йә, ул булмаганда, аның урынбасары билгели.

5. Оештыру комитеты утырышы, әгәр анда әгъзаларының яртысыннан күбрәге катнашса, хокуклы дип санала. Оештыру комитеты карарлары оештыру комитеты утырышында катнашучыларның гади күпчелек тавышы белән кабул ителә. Оештыру комитеты әгъзасы утырышта булмаган очракта, ул карала торган мәсьәләләр буенча үз фикерен язма рәвештә бәян итәргә хокуклы. Әлеге документ оештыру комитеты утырышы беркетмәсенә кушып бирелә.

6. Оештыру комитеты кабул иткән карарлар рекомендация характерында була, кызыксынучы затларга беркетмәдән өземтә рәвешендә житкерелә.

7. Комитетның карарларына законнарда билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

Башкарма комитет
эшләре идарәчесе

Г.Ә. Йосыпова

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2021 елның 26 гыйнварындагы
12 номерлы карарына
2 нче кушымта

**2021 елда Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында
Туган телләр һәм халык бердәмлеге елын әзерләү һәм уздыру буенча
оештыру комитеты составы**

Гайнуллин Олег Александрович	Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе, рәис
Симашева Альбина Валентиновна	Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары - «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ башлыгы вазыйфаларын башкаручы, рәис урынбасары
Мөбарәкшин Булат Нургаян улы	«Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ милли белем бирү методисты, сәркатип
Әгъзалар: Белова Галина Владимировна	Алексеевск муниципаль районы башлыгы урынбасары (киләшү буенча)
Свистунова Алёна Михайловна	«Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының район мәдәният йорты» МБУ директоры
Кладова Ольга Германовна	«Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының В.И. Абрамов исемендәге туган як музей» МБУ директоры
Бурмакина Ольга Анатольевна	«Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ директоры
Салюков Евгений Григорьевич	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге башлыгы

Козонкова Лариса Геннадьевна	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының архив бүлеге башлыгы
Хәмзина Елена Александровна	Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге башлыгы (киләшү буенча)
Гатина Рәфидә Мәүлетшәриф кызы	Татарстан Республикасы халыклары ассамблеясенә Алексеевск муниципаль районындагы жирле ижтимагый оешмасы рәисе (киләшү буенча)
Монина Ирина Юрьевна	«Татмедиа» ААҖ филиалы директоры - Алексеевск районы «Заря» («Таң») газетасының баш мөхәррире (киләшү буенча)
Макарихина Елена Степановна	Алексеевск муниципаль районының ветераннар (пенсионерлар) жирле ижтимагый оешмасы рәисе
Чурашов Павел (Михайлович)	Алексеевск благочиниесе благочинные, Изге Алексия мөхәлләсе настоятеле (киләшү буенча)
Вальщиков Рөстәм Нәбиулла улы	Алексеевск муниципаль районы имам-мөхтәсибе (киләшү буенча)

Башкарма комитет
эшләре идарәчесе

Г.Ә. Йосыпова

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2021 елның 26 гыйнварындагы
12 номерлы карарына
3 нче кушымта

2021 елда Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында
Туган телләр һәм халык бердәмлеге елын уздыру буенча төп чараларның
муниципаль планы

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мөч сүм	Жаваплы банкаручылар
1.	Халыкара туган тел көненә багышланган айлык, шул исәптән: - Татарстан Республикасында яшәүче халыклар катнашында концерт программалары, - Халыкара туган тел көненә багышланган тематик программалар	20 нче гыйнвар – 21 нче февраль	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ, РМБ, ЯЭСБ* «Гатмедиа» филиалы («Тан» газетасы («Заря»).
2.	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында Туган телләр һәм халык бердәмлеге елын тантаналы ачу	5 нче февраль	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ, РМБ, ЯЭСБ
3.	Социаль челтәрләрдә «Туган телдә сөйләшсәң һәм укыйбыз» промоакциясе	февраль	«2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасы дөүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә сақтау, өйрәнү һәм үстерү» ГР ДП* кысаларында	РМБ, МУ

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мен сум	Жаваплы банкаручулар
4.	«Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль району мэгариф бүлөгө» МКУ Советының «Алексеевск муниципаль районунда милли мэгарифне үстөрү: проблемалар һәм чышү юллары» темасына кинйтелгән утырышы	Февраль	Төп эшчөнлек кысаларында	РМБ
5.	Татарстан Республикасы массакүлөм мәгълүмат чараларында этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәсьәләләрен иң яхшы яктырту буенча республика журналистлар конкурсында катнашу	февраль – сентябрь	«2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасында Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	«Татмедиа» филиалы («Тан» газетасы («Заря»))
6.	«Күпкырлы Россия» Бөтенроссия журналистлар конкурсында катнашу	февраль – октябрь	«2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасында Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	«Татмедиа» филиалы («Тан» газетасы («Заря»))
7.	«Россия халыкларының милли бәйрәмнәре» Бөтенроссия фотоконкурсында катнашу	февраль – ноябрь	«2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасында Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	РМБ, МУ, «Татмедиа» филиалы («Тан» газетасы («Заря»))
8.	Польша композиторы һәм пианисты Фредерик Шопенның тууына 211 ел тулуга багышланган балалар музыка фестивал-конкурсында катнашу	1 нче март	Төп эшчөнлек кысаларында	«АБСМ» ӨББ МБО *
9.	«Музей масленицасы» этнографиясе буенча кече мәктәп укучылары өчен комплекслы музей чарасы	8-12 нче март 2021 ел	Төп эшчөнлек кысаларында	«В.И. Абрамов исемендәге туган як музей» МБУ

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мен сүм	Жааплы башкаруучылар
10.	«Май чабу» славян мәденияте бейрәмен үткөрү	март	«2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында милли сәясәтне гәмәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	МУ, РМБ
11.	«Нәүрүз» төрки халыклар бейрәмен үткөрү	март	«2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында милли сәясәтне гәмәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	«РМЙ» МБУ ТР Халыклар ассамблеясең АМР векиллеге
12.	«Туган телләр укытуучыларының мастер-классы» Бөтенроссия конкурсының муниципаль этабын оештыру һәм үткөрү	март	«2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» ТР ДП кысаларында	РМБ
13.	Авыл мәденият йорты һәм авыл клубларының «Туган тел – саякмас чышмә»/«Родной язык – неиссякаемый родник» ижәт коллективлары арасында район смотр-конкурсы	март	Төп эшчәнлек кысаларында	«РМЙ» МБУ
14.	«Туган як тарихында хатын-кызның роле» экскурсия элементы белән тематик фонд күрсәтмәсе	Март, ноябрь 2021 (гаризалар буенча мөгълүмат)	Төп эшчәнлек кысаларында	«В.И. Абрамов исемендәге туган як музей» МБУ

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мен сүм	Жааплы башкаруучылар
15.	Туған тел көнөнө һәм бөек татар шагыйре Г. Тукайның тууына 135 ел тулуга багышланган чаралар үткөрү (мәдәният, мэгариф оешмалары, яшьләр сәясәте учреждениеләренең аерым планнары буенча)	26 нчы апрель	«2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында милли сәясәтне гамәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	МУ, РМБ, ЯЭСБ
16.	Бөек татар шагыйре Г. Тукайның тууына 135 ел тулуга багышланган Халыкара фәнни-гамәли конференциядә катнашу	апрель	финанслау чыганагы билгеләнмәгән	РМБ
17.	Габдулла Тукай исемендәге Халыкара шигърь укучылар конкурсының муниципаль этабын оештыру һәм үткөрү	апрель	финанслау чыганагы билгеләнмәгән	МУ, РМБ, ЯЭСБ
18.	Туған тел Декадаларын оештыру һәм үткөрү, шул исәптән. - Татар теле буенча халыкара олимпиада; - «Татар теленең виртуаль кабинеты» конкурсы	апрель	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ
19.	Яшь шагыйрьләр, язучылар һәм драматургларның «Илһам» Бөтенроссия фестивалендә катнашу	апрель	«2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» ТР ДП кысаларында	РМБ
20.	«Чуаш сандугачы» чуаш жырын башкаруучыларның республика конкурсы	апрель	Төп эшчәнлек кысаларында	«РМЙ» МБУ ТР Халыклар ассамблеясенә АМР вәкиллеге

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мен сум	Жааплы башкаруучылар
21.	Боек Жинү көнөнө багышланган СССР халыклары теллеренде плакаттар һәм газеталар күргөзмөсө	май	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ
22.	Рус халык бэйрәмендә «Каравон» да катнашу	май	Төп эшчәнлек кысаларында	«РМЙ» МБУ
23.	«Бөрмәнчек бакчасы» керәшен православие мәдәнияте фестивале	май	Төп эшчәнлек кысаларында	«РМЙ» МБУ
24.	Славян язуы һәм мәдәнияте көнөнө багышланган «Кириллица» балалар-яшүсмерләр хор ижаты фестивале	май	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ
25.	Россия Федерациясе субъектлары мөгарифе эчтөлегенә этномөдәни (тагар) компоненты булган мөгариф оешмалары житекчеләре һәм укытуучылары өчен квалификация күтөрү курсларында катнашуны тәэмин итү	май, декабрь	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ
26.	А.С. Пушкинның тууына 222 ел тууга багышланган чаралар, шул исәптән язучылар белән ижади очрашулар, китап күргөзмәләре, семинарлар, ачык дересләр үткөрү (мөгариф оешмаларының, мәдәният учреждениеләренә, яшьләр сәясәтенә, халыкны социаль яклау учреждениеләренә аерым планнары буенча)	6 нчы июнь	Төп эшчәнлек кысаларында «2014 - 2023 елларга Тагарстан Республикасында милли сәясәтне гамәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	МУ, РМБ, ЯЭСБ, СЯБ
27.	Россия көнөнә багышланган чаралар үткөрү, шул исәптән: - бэйрәм концерт программалары; - балаларны һәм яшьләргә патриотик тәрбияләүгә юнәлдерелгән тематик чаралар (мөгариф оешмаларының, мәдәният учреждениеләренә, яшьләр сәясәтенә аерым планы буенча)	12 нче июнь	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ, РМБ, ЯЭСБ, СЯБ

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мен сум	Жаваплы башкаруучылар
28.	«Балтай» мордва (эрзя) мәдениятең республика бэйрәме (аерым план буенча)	июнь		«РМЙ» МБУ
29.	«Алексеевск кыңгыраулары» халыкара фестивален оештыру һәм уздыру	июнь		МУ
30.	АМР торак пунктларында «Сабантуй» татар халык бэйрәмен уздыру	июнь		«РМЙ» МБУ, «В.И. Абрамов исемендөгә туган як музей» МБУ
31.	«Алексеевск муниципаль районында Татарстан халыкларының Калейдоскоп мәденияте» укучылары өчен муниципаль социаль-мәдәни мөгариф проекты: - чуваш, удмурт, мари, мордва халыкларының мадди һәм рухи мәдениятең өйрәнү буенча күпчәләп яшәгән Татарстан Республикасы торак пунктларына читтән торып экспедицияләр; - Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Идел бие халыкларының мадди һәм рухи мәдениятең өйрәнү буенча комплекслы экспедицияләр йомгаклары буенча түгәрәк өстәл; - «Алексеевск муниципаль районында Татарстан халыкларының Калейдоскоп мәденияте» брошюрасын әзерләү һәм бастырып чыгару	июнь – сентябрь ноябрь ноябрь	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ
32.	Державинның шигърият фестивалендә катнашу	14 нче июль	Төп эшчәнлек кысаларында	«АБСМ» ӨББ МБО, РМБ
33.	«Иван Купалы» славян мәденияте республика бэйрәме	июль		«РМЙ» МБУ ТР Халыклар ассамблеясең АМР вәкиллете

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мен сум	Жааплы башкаруучылар
34.	Чуваш мәдәниятең «Уяв» республика бөйрәме	июль		«РМЙ» МБУ ТР Халыклар ассамблеясең АМР вәкиллеге
35.	Керешенәрнең «Питрау» республика мәдәният бөйрәме	июль		«РМЙ» МБУ ТР Халыклар ассамблеясең АМР вәкиллеге
36.	Татарстан Республикасында яшәүче халыклар телләрендә диктантлар һәм иңшалар язу буенча ижтимагый акцияләрдә катнашу	июль	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ, МУ, ЯЭСБ
37.	«Чишмә жәннәте» муниципаль милләтара һәм конфессияара фестивален оештыру һәм уздыру	июль	Төп эшчәнлек кысаларында	«РМЙ» МБУ
38.	«Сәләт» Халыкара яшьләр мөгариф форумьның тематик сменаларында катнашу	Июнь-август	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ, ЯЭСБ, «АБСМ» ӨББ МБО, «РМЙ» МБУ
39.	«Сәләт» Халыкара яшьләр мөгариф форумьнда BILER FORUM катнашу	3-7 нче август	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ
40.	Россия Федерациясе Дәүләт флагы көненә багышланган чаралар, шул исәптән тематик чаралар, ижади мастер-класслар һәм конкурслар белән концерт программалары.	22 нче август	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ, РМБ, ЯЭСБ
41.	Татарстан Республикасы көненә багышланган чаралар үткөрү	август	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ, РМБ, ЯЭСБ, «Татмедиа» филиалы («Тан» газетасы («Заря»))
42.	Алексеевск муниципаль районында Татар мөгарифе тарихы музейен төзү	август		РМБ

№ п/п	Чараның исеме	Үткәру датасы	Финанслау, мен сүм	Жавашлы башкаруучылар
43.	«Мәдәниятләр мозаикасы» Республика этноконфессиональ фестивалендә катнашу	август	«2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында милли сәясәтне гамәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	«РМЙ» МБУ, РМБ, ЯЭСБ
44.	«Түгәрәк уен» Бөтенроссия татар фольклоры фестивалендә катнашу	август	«Татар халкының милли тиндәшлеген саклап калу (2020 - 2023 еллар)» ТР ДП кысаларында	«РМЙ» МБУ ТР Халыклар ассамблеясенәң АМР векиллеге
45.	Туган телләр һәм халык бердәмлегенә елына багышланган «Туган кинлекләр» I Бөтенроссия пленәрендә катнашу	сентябрь – октябрь	финанслау чыганагы билгеләнмәгән	«БСМ» ӨББ МБО
46.	«Безнең йорт - Татарстан» Республика этномәдени фестивалендә катнашу	сентябрь – ноябрь	«2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында милли сәясәтне гамәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	«РМЙ» МБУ
47.	Славян язуы һәм мәдәнияте көненә багышланган студентлар һәм мәктәп укучылары өчен «Рус теле һәм славян дөньясы» фәнни-гамәли конференциядә катнашу	20 нче октябрь	«2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасы дөүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» ТР ДП кысаларында	РМБ

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мең сум	Жаванлы банкаручылар
48.	«АТАЛАН» укучыларның милли белем форумында мөктөпкөчө һәм башлангыч мөктөп ишендөгө балаларны чуваш халкы медениятенә жөлеп итү максатларында кагнашу	октябрь		РМБ
49.	Зур Тигәнәле авылында «Мәүлид бөйрөмө» үткөрү	октябрь	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ, «РМЙ» МБУ, «В.И.Абрамов исемендөгө туган як музее» МБУ
50.	«Жөлил укулары» Халыкара китап укучылар конкурсының тагар шагыйре, Советлар Союзы Герое Муса Жөлилгә багышланган чаралар кысаларында муниципаль этабын оештыру һәм үткөрү	октябрь-ноябрь	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ, «РМЙ» МБУ
51.	«Балаларны туган (тагар, чуаш, удмурт, мари, мордва) телендө укытуны һәм тәрбияләүне оештыру буенча иң яхшы балалар бакчасы» республика конкурсы	октябрь	финанслау чыганагы билгеләнмөгән	РМБ
52.	«Россия халыкларының туган телләре: хәзерге заман мөгарифе шартларында телләр укыту актуаль мәсьәләләре» республика форумында кагнашу	октябрь	финанслау чыганагы билгеләнмөгән	РМБ
53.	«Рус телендө сүз әйтергә телим...» ораторлык осталыгының муниципаль конкурсы	октябрь	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ, «РМЙ» МБУ, «БСМ» ӘББ МБО
54.	Халык язучылары һәм шагыйрьләре кагнашында (төрле телләрдө) «Поэзия чарующие строки» Бөтенроссия фестивале	октябрь	финанслау чыганагы билгеләнмөгән	«УКС» МБУ, «РМЙ» МБУ, РМБ
55.	Мөктөп укучылары өчен «Туган сөйләм» республика әдәби конкурсы (төрле телләрдө)	октябрь	финанслау чыганагы билгеләнмөгән	РМБ

№ п/п	Чараның исеме	Үткәру датасы	Финанслау, мең сум	Жаваплы башкаруучылар
56.	«Эхо веков в истории семьи – Тарихта без эзлебез» шөжәре бөйрөме	октябрь	«2016 - 2023 елларга Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» ТР ДШ кысаларында	Архивный отдел Исполнительного комитета АМР
57.	Татарстан Республикасы мэгариф үчреждениселәре өчен туган телләрен саклау һәм үстерү мәсьәләләре буенча республика семинарларында һәм лекцияләрендә катнашу	октябрь	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ
58.	Туган телләр һәм халык бердәмлегенә елына багышланган «Алтын битлек» театр коллективлары фестивале	октябрь-ноябрь	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ, «РМЙ» МБУ
59.	Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатлары катнашында Татарстан Республикасы Конституциясе көненә багышланган чаралар үткәру	6 нчы ноябрь		РМБ
60.	Татарстан Республикасы Дәүләт флагы көненә багышланган чаралар, шул исәптән мәгълүмати класслы сәгатьләр, таныш бөлү семинарлары, тематик чаралар, ижади мастер-класслар һәм конкурслар белән концерт программалары.	29 нчы ноябрь		МУ, РМБ, ЯЭСБ, «Татмедиа» филиалы («Тан» газетасы («Заря»))
61.	«Чыганақларга сәяхәт» республика конкурсы	ноябрь	Төп эшчәнлек кысаларында	ЯЭСБ
62.	«Сәйяр» республика театр-конкурсы	ноябрь	«2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрен саклау,	РМБ

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мен сум өйрөнү һәм үстөрү» ГР ДП кысаларында	Жаваплы башкаруучылар
63.	Татарстан Республикасы мэгариф оешмаларында Россия Федерациясе Конституциясе көненә багышланган чаралар, шул исәптән ижтимагый һәм бэйрәм чаралары, лекцияләр, мәгълүмат сәгатъләре	12 нче декабрь	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ, РМБ, ЯЭСБ, «Татмедиа» филиалы («Тан» газетасы («Заря»))
64.	Туган телләр һәм халык бердәмлеге ылына багышланган Алексеевск муниципаль районы язучылары һәм шагыйрьләре эсәрләрен бастырып чыгару	декабрь	финанслау чыганагы билгеләнмәгән	«УКС» МБУ, АМР башкарма комитеты
65.	Татарстан Республикасында яшәүче халыклар телләре буенча республика фән олимпиадаларында һәм милли әдәбиятларда катнашу (аерым план буенча)	декабрь	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ
66.	«Татарстан Республикасының рус традицион мәданияте» республика проекттын гамәлгә ашыру	декабрь	«2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» ГР ДП кысаларында	МУ
67.	Туган телләр һәм халык бердәмлеге ылын уздыру йомгалары буенча методик материалны гомумиләштерүне ин яхшы тәкъдир итүгә мэгариф оешмалары өчен муниципаль конкурс	Декабрь		РМБ

№ п/п	Чаранын исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мен сүм	Жааплы башкаруучулар
68.	«Күпкырлы Татарстан» күчмө фотокургөзмөсө эше	ел дэвамьында	«2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында милли саясәтне гамәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	ЯЭСБ
69.	Туган телләр һәм халык бердәмлеге елына багышланган күргөзмөләр оештыру (мәдәният учреждениеләренең һәм мегариф оешмаларының аерымы планы буенча)	ел дэвамьында	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ, РМБ
70.	«Мәдәният теле һәм гөрөф-гадәгләр - Татарстан халыклары бердәмлеге» чаралары комплексы үткөрү	ел дэвамьында	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ
71.	Татарстан Республикасында яшәүче халыклар вәкилләренең берләшү факторы булган тарихи даталарны популярлаштыру буенча белем алуучылар өчен муниципаль социаль-мәдәни белем бирү проекты	ел дэвамьында	«2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасында Дәүләт милли саясәтен гамәлгә ашыру» ТР ДП кысаларында	РМБ
72.	Татарстан Республикасы халыкларының милли телләре көннәрен үткөрү (мәдәният һәм мегариф оешмаларының аерымы планы буенча)	ел дэвамьында	Төп эшчәнлек кысаларында	«РМЙ» МБУ ТР Халыклар ассамблеясенәң АМР вәкилләге
73.	Мәдәният учреждениеләренең танылган мәдәният һәм сәнгать эшлекләләре белән рәсми социаль чөлтәрләрендә «турыдан-туры эфирлар» үткөрү	ел дэвамьында	Төп эшчәнлек кысаларында	МУ
74.	Туган телләр һәм халык бердәмлеге елына багышланган класс сәгатьләре, мөгълүмати линейкалар, укучылар һәм тәрбияленүчеләр белән тематик кичеләр оештыру һәм үткөрү	Ел дэвамьында Айга бер талкыр	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мен сум	Жааплы башкаруучылар
75.	«Туган тел - милләт байлыгы» дигән тел күптөрлөгөнө багышланган мегариф оешмалары китапханелерендө интерактив күргөзмөлөр, китапханә дәрәсләре, уку кичеләре, тематик әңгәмәләр оештыру һәм үткөрү	Ел дәвамында Айга бер тапкыр	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ
76.	Ижтимагый-мәдәни билгеләнештәге мегариф оешмаларында (мәдәният йортлары, киночреждение, китапханәләр, музейлар) туган телләр һәм халык бердәмлегә елына багышланган чараларга йөрүнә оештыру	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	РМБ
77.	Туган телләр һәм халык бердәмлегә елына багышланган спортның төрлө төрләре буенча спорт ярышлары, турнирлар, дусларча очрашулар уздыру	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	ЯЭСБ
78.	Тематик кинокүрсәтүләр һәм кинолекторийлар (шул исәптән хейрия) үткөрү	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	Киноучреждение
79.	«Алексеевск районының географик атамаларының жирлө топонимикасы» темасына тикшеренү эше	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	«В.И. Абрамов исемендәге туган як музее» МБУ
80.	Мәктәп укучылары һәм өлкән буын «Туган як топонимикасында Татарстан халыклары теле» өчен тематик музей-агарту чаралары	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	«В.И. Абрамов исемендәге туган як музее» МБУ
81.	Викторина (уен-шөгиль) «Слова простые, слова родные» кече мәктәп укучылары өчен	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	«В.И. Абрамов исемендәге туган як музее» МБУ
82.	«Мапбугат сүзендә туган телнең гүзәллегә» күргөзмәсе	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	«В.И. Абрамов исемендәге туган як музее» МБУ
83.	«Борынгы каллиграфия» каллиграфия мастер-классы	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	«В.И. Абрамов исемендәге туган як музее» МБУ

№ п/п	Чараның исеме	Үткөрү датасы	Финанслау, мең сум	Жааплы башкаруучылар
84.	Кече мектеп укучылары өчен этнография буенча кызыклы музей дәрестәре «Яшәгән ди, булган ди әби белән бабай»/ «Әби янында кунакта»	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	«В.И. Абрамов исемендәге туған як музее» МБУ
85.	«Алексеевск ягының этнографиясе һәм көнкүреше» урта звеносы укучылары өчен лекция-экскурсия, интерактив күрсәтү	ел дәвамында	Төп эшчәнлек кысаларында	«В.И. Абрамов исемендәге туған як музее» МБУ

* Файдаланган кыскартулар исемлеге:

МУ (мәдәният учреждениеләре): «РМЙ» МБУ (Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының муниципаль мәдәният йорты) МБУ), «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының В.И. Абрамов исемендәге туған як музее» МБУ, «УКС» МБУ («Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ), «АБСМ» ӨББ МБОУ(Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Алексеевск балалар сәнгать мәктәбе» өстәмә белем биру МБОУ), Киноучреждение (Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының муниципаль кино учреждениесе);

«АБСМ» ӨББ МБОУ - Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Алексеевск балалар сәнгать мәктәбе» өстәмә белем биру МБОУ;

ЯЭСБ - Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгәе;

РМБ - «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мөгариф бүлгәе» МКУ;

СЯБ - Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районындагы Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының социаль яклау бүлгәе;

АМР – Алексеевск муниципаль районы;

«2014 - 2023 елларда Татарстан Республикасында милли сәясәтне гамәлгә ашыру» ТР ДП - «2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында милли сәясәтне гамәлгә ашыру» Татарстан Республикасы дәүләт программасы.

**Башкарма комитет
эшләре идарәчесе**

Г.Ә. Йосыпова